

УДК 528.9

ЯК СВИТОГЛЯД ВПЛИВАЄ НА КАРТОГРАФІЮ

Соломія Монаку

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

Науковий керівник – Дмитро Ляшенко, д.г.н., доц.

Ключові слова: світогляд, картографія, картографічне моделювання дійсності

Світогляд - складна і суперечлива єдність знань, ідеалів, мрій, цілей, сподівань, інтересів, бажань, надій, вірувань, переконань, емоцій, почуттів, поглядів на сенс і мету життя, котрі визначають аспекти мислення та норми діяльності особи. Сукупність поглядів та уявлень людини про світ, які визначають її ставлення до різноманітних явищ дійсності, життєву позицію та ціннісні орієнтації.

Є певний реальний світ, який ми можемо побачити, почути і відчутти на дотик. Але, наше уявлення про нього не є тотожними. Діти виховуються в певній культурі з різними джерелами інформації. Досліджують світ з допомогою дорослих . Онтологія про світ базується на тому, що нам розповідають і ми в це віримо; не критично відносимося до знань, які нам надаються. Таким чином формується певна картина світу.

Велику роль у формуванні світогляду мають естетика, враження і візуальні образи. В результаті виховується певна особистість, яка включається в культуру. Найголовніше в світогляді є те, що люди самі повинні приділяти увагу у формуванні своєї особистості, поставлення для себе моральних цінностей й власного бачення світу, критично мислити. Цьому не можна навчитися , це повинно бути власне бажання до вдосконалення самого себе, розвитку мислення, думки про життя і світ навколо, щоб вірно оцінювати інформацію, яка надходить. Це є основою.

Картографія - наука про відображення й дослідження просторового розміщення і взаємозв'язків природних та суспільних явищ, а також їх змін у часі через образно-знакові моделі (картографічні зображення), які відтворюють ті чи інші сторони дійсності.

Візуалізація даних є нетривіальною задачею, як може здатися спочатку. Світоглядні основи впливають на відображення та створення карт. Наприклад, карти, які зроблені різними людьми, відображають одні і ті ж об'єкти по різному. Особливо, якщо звертаємо увагу на легенду або вигляд карти світу в різних країнах. В принципі, пояснюється одне і теж саме, але важливо зазначити, що з світогляду різних людей. Інтерпретація на рівні концептуальної схеми залежить від фонового світогляду автора.

Карта - це модель . Тому в картографії існує самостійний розділ – картографічне моделювання дійсності. Він вивчає особливості та напрямки застосування картографічних

творів у різних сферах діяльності та розробляє методологію роботи з картографічними творами і що найважливіше, оцінює достовірність та ефективність отриманих результатів.

Карта допомагає сформувати нашу картину світу. Велике наукове і практичне значення географічних карт дозволяє використовувати їх як ефективний засіб вивчення того, що нас оточує. Тобто, ми сприймаємо світ через ідеї інших, ми живемо в цьому, ці уявлення є загальноприйнятими.

Висновок

Таким чином, можемо стверджувати, що результати картографічних досліджень напряду залежать від світоглядних основ світу, країни де ми проживаємо та людей що нас оточують. Тому важливо критично оцінювати інформацію, яка надходить.

Список використаних джерел:

1. N. Katherine, Hayles (1999). *How We Became Posthuman. Virtual Bodies in Cybernetics, Literature, and Informatics*. Chicago London The University of Chicago Press, 426;
2. Світогляд. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://wiki.kubg.edu.ua/>;
3. Nikitenko, V. O. (2013). Geokulturni values in today's world development: a socio-philosophical dimension. *Humanities Bulletin of Zaporizhzhhe State Engineering Academy*, 54, 266–280;
4. УКРАЇНА ТА УКРАЇНЦІ НА ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЕТНОГРАФІЧНИХ КАРТАХ. Монографія / А. Л. Байцар. – Львів : ЗУКЦ, 2022. – 328 с. [Електронний ресурс]. –Режим доступу [URL:https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/Baytsar-UKR_AYINA-ta-ukrainsi-na-kartakh_book2021.pdf](https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/Baytsar-UKR_AYINA-ta-ukrainsi-na-kartakh_book2021.pdf);
5. Стаття «Теоретико-методологічні основи картографічного моделювання» [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://maptimes.inf.ua/CH_18/Ch18_Article1_Natural-antropogenic-safety.html.